

(...), dnia 28 stycznia 2008 r.

**Sąd Rejonowy
Wydział VIII Sąd Grodzki
w Kłodzku**

**ul. Boh. Getta 15
57 – 300 Kłodzko**

(...)
reprezentowanego przez adwokata
(...)

Akt oskarżenia

przeciwko

(...)

osk. z art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej

Oskarżam:

(...), Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w (...), (...)

o to, że

od lutego 2005 r. do dnia 20 lutego 2007 r. pełniąc funkcje Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w (...), działając z góry powziętym zamiarem, wbrew ciężącemu na nim obowiązкови nie udostępnił pokrzywdzonemu (...) informacji publicznej dotyczącej realizacji budowy budynku mieszkalnego w (...), na działce oznaczonej geodezyjnie nr 70/3 tj. o czyn z art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej.(Dz. U. nr 112, poz. 1198 z 2001 r)

Na podstawie art. 24 § 1 i art. 31 § 1 kodeksu postępowania karnego sprawa podlega rozpoznaniu przez Sąd Rejonowy w Kłodzku.

Uzasadnienie

W dniu 2 lutego 2005 r. (...) zgodnie z przepisami art. 10 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej zażądał ustnie od Powiatowego Inspektora nadzoru Budowlanego w (...)

udostępnienia informacji publicznej w postaci wglądu do dokumentów dotyczących nieprawidłowości w realizacji projektu budowlanego na działce nr 70/3 w (...).

Bez podania przyczyny niezgodnie z przepisami obowiązującej ustawy o dostępie do informacji publicznej odmówiono (...) dostępu do informacji publicznej.

Następnie (...) pisemnym wnioskiem z dnia 2 lutego 2005 r. ponowił swoje żądanie.

Pismem z dnia 10 lutego 2005 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w (...) (znak: PINB-7251-XIV/86/6/1901/456/05) zawiadomił (...) o wszczęciu postępowania administracyjnego „w sprawie odmowy wydania kopii uwierzytelnionych pism dotyczących udostępnienia dokumentów dotyczących budowy obiektu na dz. nr 70/3 w (...)”. W dniu 3 marca 2005 r. (...) otrzymał od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego (...) postanowienie nr 42/05 z dnia 28 lutego 2005 r. (znak: PINB-7351-XIV/86/7/1901/621/05) o odmowie udostępnienia wglądu do dokumentów dotyczących realizacji budowy w (...) na działce nr 70/3.

(...) zgodnie z przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej pismem z dnia 7 marca 2005 r. odwołał się od decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

W dniu 29 marca 2005 r. (...) otrzymał Decyzję nr 45/2005 (znak: PINB-7351/XIV/86/12/1901/847/05) o uchyleniu przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w (...) swojego postanowienia z dnia 10 lutego 2005 r. i wydaniu decyzji odmawiającej udostępnienia informacji publicznej. Od tej decyzji (...) ponownie odwołał się w dniu 31 marca 2005 r. do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Decyzją nr 772/2005 z dnia 12 maja 2005 r. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego (znak: NB/WOA/08/4300/293/III/2005) uchylił zaskarżoną decyzję w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Do dnia 12 kwietnia 2006 r. (...) nie udostępniono żądanej informacji publicznej, w związku z czym złożył on zażalenie na niezłałatwienie sprawy w terminie przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Postanowieniem Nr 672/2006 z dnia 19 maja 2006 r. (znak: NB/WOP/III/08/041/202/2006) Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego wyznaczył 30 dniowy termin celem właściwego załałatwienia sprawy przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

(...) nie zastosował się do wyznaczonego terminu i nie udostępnił informacji publicznej. W związku z powyższym (...) w dniu 18 lipca 2006 r. złożył kolejne zażalenie na niezłałatwienie sprawy w terminie. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego pismem z dnia 24 sierpnia 2006 r. wezwał Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w (...) do niezwłocznego załałatwienia sprawy.

(...) jako Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego do 25 stycznia 2007 r. nie wykonał ciążącego na nim obowiązku udostępnienia informacji publicznej mimo iż dwukrotnie organ wyższego stopnia zobowiązał go do załałatwienia sprawy. 26 stycznia 2007 r. (...) złożył w Prokuraturze Rejonowej w (...) zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego polegającego na nie udostępnianiu informacji publicznej, tj. o czyn z art. 23 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Po wszczęciu dochodzenia przez Prokuraturę Rejonową w (...) (2 Ds 197/07) oraz wykonaniu czynności postępowania, udokumentowanych notatką urzędową z dnia 19 lutego 2007 r., zgodnie z którą (...) poinformował, iż nie udzielił informacji publicznej, ponieważ (...) nie ponowił swojego żądania, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wydał w dniu 20 lutego 2007 r. decyzję nr 21/2007 o udostępnieniu do wglądu akt sprawy dotyczących budowy budynku mieszkalnego w (...).

11 kwietnia 2007 r. (...) otrzymał zawiadomienie o umorzeniu śledztwa z powodu nie popełnienia przestępstwa. Zażaleniem z dnia 16 kwietnia 2007 r. (...) wniósł o uchylenie postanowienia o umorzeniu śledztwa. Następnie w związku z Zarządzeniem Prokuratora Rejonowego z (...) o odmowie przyjęcia zażalenia, (...) wniósł zażalenie na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia.

Postanowieniem z dnia 29 maja 2007 r. Prokurator Okręgowy (sygn. akt I Dsn 101/07/Kł) uwzględnił zażalenie na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia, uchylił zaskarżone zarządzenie i przekazał zażalenie na umorzenie śledztwa do Sądu Rejonowego w (...).

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2007 r. Sąd Rejonowy w (...) (sygn. akt VIII Kp 278/07) uchylił zaskarżone postanowienie wskazując, iż (...) słusznie podniósł zarzut nienależytego wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, w szczególności przyczyn długiego okresu bezczynności Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Sąd uznał za niewystarczające wyjaśnienia przesłuchanego w charakterze świadka (...), który podał, że w okresie nie udostępniania informacji publicznej „prowadzona była korespondencja na temat zasadności ewentualnie wydanej decyzji o możliwości zapoznania się (...) z dokumentami”. Sąd Rejonowy wskazał, iż w oparciu o dowody zgromadzone na obecnym etapie postępowania przyjąć należałoby, że w okresie 20 miesięcy Powiatowy Inspektor Nadzoru Powiatowego w (...), wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi, nie udostępnił pokrzywdzonemu informacji publicznej, realizującemu swoje prawo do informacji publicznej w trybie ustawy z 6 września 2001 r, a tym samym wyczerpał dyspozycje art. 23 ustawy. Sąd Rejonowy wskazał, iż przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy uzupełnić postępowanie dowodowe w zakresie nie wyjaśnienia długiego okresu nie udostępniania informacji publicznej.

Następnie postanowieniem z dnia 27 grudnia 2007 r. Prokurator Rejonowy po przesłuchaniu w tym dniu (...) umorzył dochodzenie w sprawie nieudostępnienia informacji publicznej rozpoznawanej pod sygn. akt.: 2 Ds. 1868/07. W uzasadnieniu wydanego postanowienia Prokurator Rejonowy stwierdził m. in, iż w związku z naruszeniem przepisów prawa administracyjnego (...) przysługiwała skarga w trybie ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi na bezczynność organu administracyjnego. Ponadto Prokurator Rejonowy wskazał, iż w przedmiotowym postępowaniu o udostępnienie informacji publicznej w początkowym etapie sądem właściwym dla odwołania powinien być sąd powszechny.

Umorzenie dochodzenia jest niezasadne, albowiem wyjaśnienia (...) nie wskazują żadnego uzasadnienia dla odmowy udostępniania pokrzywdzonemu informacji publicznej. Natomiast dokonana przez Prokuratora Rejonowego analiza stanu faktycznego oraz dokonana interpretacja przepisów określających tryb dostępu do informacji publicznej jest niewłaściwa.

Przede wszystkim wskazać należy, iż (...) w dniu 19 lutego 2007 r. poinformował prowadzących postępowanie, że (...) nie zostały udostępnione żądane przez niego informacje, gdyż nie ponowił on swojego żądania zapoznania się z dokumentacją projektu budowlanego.

Jednakże już w dniu następnym (...) wydał decyzję o udostępnieniu do wglądu żądanej informacji publicznej. Natomiast w trakcie przesłuchania w charakterze świadka (...) w dniu 25 marca 2007 r. wyjaśnił, iż od stycznia 2006 roku prowadzona była korespondencja na temat zasadności ewentualnie wydanej decyzji o możliwości zapoznania się (...) z dokumentami, w tym projektem prywatnego inwestora (...).

Podczas kolejnego przesłuchania w charakterze świadka w dniu 27 grudnia 2007 r. (...) zeznał, iż „akta wróciły do (...) 23 stycznia 2006 r. Po tym czasie ja kontaktowałem się z prawnikami w tej sprawie, ponadto wykorzystałem urlop wypoczynkowy i dlatego decyzja została wydana 20 lutego 2007 r.”

Powyższe stało się podstawą do przyjęcia przez Prokuratora Rejonowego, iż okoliczności nieudostępniania informacji publicznej zostały wyjaśnione i usprawiedliwiają zachowanie (...).

Wskazać należy, iż poza zeznaniami świadka nie zostały przeprowadzone żadne czynności pozwalające na wszechstronne wyjaśnienie okoliczności sprawy, w szczególności zaniechano zażądania dokumentów w postaci „korespondencji” o jakiej mowa w zeznaniach świadka (...) w dniu 25 marca 2007 r.

Prokurator nie dokonał również wyjaśnienia rozbieżności występujących w zeznaniach świadka, który w dniu 27 grudnia 2007 r. oświadczył, iż „kontaktował się” z prawnikami w kontekście wcześniejszych zeznań dotyczących prowadzonej korespondencji. Nie zostało ustalone czy świadek „korespondował” czy „kontaktował się”. Brak wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy dokonanego przez Prokuratora Rejonowego nie pozwala na jednoznaczne ustalenie stanu faktycznego.

Jednakże analiza zdarzeń pozwala wskazać następujące okoliczności sprawy. W dniu 19 lutego 2007 r. (...), na co wskazuje sporządzona notatka urzędowa, podaje jedną przyczynę nieudostępniania informacji publicznej, dnia następnego wydaje decyzję o udostępnieniu informacji, a w trakcie składania zeznań podaje za przyczynę nieudostępniania informacji publicznej korespondencję czy też kontaktowanie się z prawnikami.

Tymczasem jak wskazał Sąd Rejonowy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 29 listopada 2007 r. za niewystarczające uznać należy wyjaśnienia przesłuchanego w charakterze świadka (...) co do długiego okresu nieudostępniania informacji publicznej. Kolejne przesłuchanie w charakterze świadka (...) nie wniosło żadnych nowych okoliczności sprawy.

O braku słuszności ustaleń dokonanych przez Prokuratora Rejonowego świadczy analiza przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r o dostępie do informacji publicznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej informacja publiczna winna być udostępniona na wniosek bez zbędnej zwłoki nie później niż w terminie 14 dni. W art. 13 ust. 2 przewidziana została możliwość przedłużenia tego terminu.

(...) wydał postanowienie niezgodnie z przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej, następnie wydał decyzję odmawiającą dostępu do informacji publicznej, od której odwołanie złożył (...), które uwzględnione zostało przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Wyjaśnienia (...) wskazują, iż akta zostały jemu zwrócone dnia 23 stycznia 2006 r. Następnie przez prawie 13 miesięcy nie udostępnił informacji publicznej jak i nie wydał decyzji odmawiającej udostępnienia. Jedynie co zostało ustalone na podstawie zeznań świadka, to że przyczyną tego stanu była korespondencja lub/i kontaktowanie się z prawnikami i wykorzystanie urlopu wypoczynkowego przez (...).

Przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej wskazują termin udostępnienia informacji publicznej na wniosek, który jest jednoznaczny i nie może być dowolnie przedłużany, a uzasadnienie odmowy udostępnienia informacji publicznej podane przez (...) nie znajduje uzasadnienia prawnego. Prawo do informacji nakłada na podmiot zobowiązany do udzielenia informacji, obowiązek określonego działania, które w przypadku złożenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej winno być wykonane w określonym czasie.

W przedmiotowej sprawie (...), przyjmując hipotetycznie, iż jego obowiązek udostępnienia „zaktualizował się” dnia 23 stycznia 2006 r. nie udostępnił w terminie 14 dni informacji, ani nie wydał decyzji o jej nie udostępnieniu. Nie podjął też żadnych czynności, skoro wiedział, że musi skonsultować się z prawnikami, zmierzających do wyznaczenia zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej nowego dłuższego terminu.

Ponadto (...) w 2006 roku dwukrotnie złożył zażalenie na niezakończony w terminie, które nie wywołało żadnego skutku. (...) mimo wyznaczenia mu nowego terminu przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego i wystosowania ponaglenia nie udostępnił przez ponad 12 miesięcy informacji publicznej. Dopiero po złożeniu doniesienia o

popęlnieniu przestępstwa i wykonaniu czynności w postępowaniu karnym (...) udostępnił informację publiczną. Postępowanie o udostępnienie informacji publicznej w przedmiotowej sprawie, z winy (...) trwało około 24 miesiące. Pamiętać należy, iż ustawodawca przewidział szybsze postępowanie o udostępnienie informacji publicznej niż załatwianie spraw w postępowaniu administracyjnym. Każde więc sprzeczne z przepisami przedłużanie postępowania o udostępnienie informacji publicznej stanowi ograniczenie prawa człowieka jakim jest prawo do informacji. Niewłaściwe postępowanie (...) należy również rozpatrywać zgodnie z przepisem art. 3 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej „*Prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienie do niezwłocznego uzyskania informacji publicznej zawierającej aktualną wiedzę o sprawach publicznych.*”.

W myśl tego przepisu nie można uznać postępowania (...) za zgodne z przepisami. Udostępnienie informacji po 24 miesiącach pozbawia jej charakteru aktualności, w szczególności, iż żądanie dotyczyło toczącego się aktualnie postępowania w sprawie nieprawidłowości w realizacji projektu budowlanego. Zachowanie (...) spowodowało naruszenie prawa do informacji publicznej, poprzez naruszenie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej, która wyłącznie ma za zadanie regulować tryb dostępu do informacji publicznej.

Jednocześnie (...) w trakcie 24 miesięcy stosował niewłaściwe przepisy jako podstawę prawną dla swojego postępowania, w pismach wskazywał bowiem inny przedmiot żądania informacji publicznej przez (...).

Ponadto Prokurator Rejonowy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 27 grudnia 2007 r. podał jako możliwość działania (...) złożenie skargi na bezczynność organu administracyjnego w trybie ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Jednocześnie Prokurator wskazał również, iż możliwość rozpatrywania kwestii „zawinionego zachowania” (...) można byłoby rozpatrywać dopiero po wyczerpaniu drogi sądowej, w tym przypadku Prokurator wskazał Sąd powszechny.

Stanowisko Prokuratora w tym zakresie nie znajduje podstawy w przepisie art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Przepis ten stanowi, iż *kto wbrew ciążącemu na nim obowiązku, nie udostępnia informacji publicznej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.*

W przedmiotowej sprawie (...) zobowiązany był do udostępnienia informacji publicznej, zauważyć należy, iż jak sam wskazuje „*nie udostępnił informacji, ponieważ (...) nie ponowił swojego wniosku*”(notatka służbowa z dnia 19 lutego 2007 r.). Następnie podczas przesłuchania w charakterze świadka oświadczył, iż od stycznia 2006 r. prowadził korespondencję lub/i kontaktował się w sprawie wydania decyzji o możliwości zapoznania się z aktami.

Powyższe wskazuje, iż (...) wiedział, iż postępowanie o udostępnienie informacji publicznej zmierza do udostępnienia akt, w związku z czym miał świadomość, iż jest zobowiązany do udostępnienia informacji. Pomimo tego nie udostępnił informacji publicznej przez bardzo długi okres czasu.

Prokurator wskazuje, iż (...) powinien złożyć skargę na bezczynność organu administracyjnego zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Wbrew stanowisku Prokuratora Rejonowego brak jest przesłanek zawartych w przepisie art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej wskazujących, iż warunkiem zastosowania tego artykułu jest skarga na bezczynność. Istotą czynu określonego w tym artykule jest nie udostępnianie, mimo ciążącego obowiązku. (...) i miał obowiązek udostępnić dokumenty bez zbędnej zwłoki, nie dłużej niż w terminie 14 dni, czego nie uczynił. (...) składał dwukrotnie w tym okresie na podstawie art. 37 ust. 2 Kodeksu postępowania administracyjnego zażalenie na niezałatwienie sprawy w terminie, co nie przyniosło skutku w postaci udostępnienia informacji publicznej. Zachowanie (...) polegało na nieudostępnianiu informacji publicznej zgodnie z obowiązkiem ustawy o dostępie do informacji publicznej, co wyczerpało określone w art. 23 tej ustawy znamiona tego czynu.

Prokurator błędnie wskazał, iż postępowanie z art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej mogło być wszczęte po wyczerpaniu drogi przed Sądem powszechnym. Nie można uznać tego za właściwe w kontekście ustalonego stanu faktycznego oraz obowiązujących przepisów. W postępowaniu o udostępnienie informacji publicznej Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego uchylił decyzję o odmowie udostępnienia informacji publicznej i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Tym samym nie mógł (...) dochodzić realizacji prawa do informacji przed Sądem powszechnym. Dopiero utrzymanie w mocy decyzji przez organ wyższego stopnia uprawniałoby go do skierowania postępowania do Sądu powszechnego. Powyższe wskazuje, iż uzasadnienie Prokuratora w tym zakresie należy uznać za nietrafne.

Prokurator Rejonowy w uzasadnieniu wskazał także, iż (...) nie zachował terminów przewidzianych w kodeksie postępowania administracyjnego, oraz, iż wypełnienie znamion czynu określonego w przepisie art. 23 zależy od wydania decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej, co nie ma odzwierciedlenia w przepisach ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Jeszcze raz podkreślić należy, iż (...) nie udostępnił informacji publicznej, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie udostępnił informacji w terminie przewidzianym w ustawie o dostępie do informacji publicznej, a następnie bez podstawy prawnej wydał decyzję o udostępnieniu informacji publicznej, kiedy udostępnienie informacji jest czynnością materialno-techniczną. Jednocześnie udostępnienie informacji publicznej naruszyło zasadę dostępu do informacji publicznej jaką **jest aktualna wiedza o sprawach publicznych**.

Ustawa o dostępie do informacji publicznej gwarantuje realizację prawa do informacji publicznej, określonego w art. 61 Konstytucji Rp. Jak już uprzednio podnoszono w zażaleniu na odmowę przyjęcia zażalenia na umorzenie postępowania ochrona prawa dostępu do informacji publicznej poprzez wprowadzenie sankcji w art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej jest istotna z punktu widzenia wagi tego prawa, co potwierdza doktryna: „*Dostęp do informacji publicznej jest uznawany za konsekwencję przyjęcia zasady zwierzchności narodu wyrażonej w art. 4 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. Nr 78, poz. 483 (Konstytucja RP) [P. Winczorek, Prawo obywatela do informacji, "Rzeczpospolita" z dnia 24 lutego 2000 r., nr 46]. Z koncepcji podporządkowania organów państwa jego obywatelom wynika w szczególności postulat zapewnienia tym ostatnim pełnej informacji na temat działań administracji publicznej, dzięki czemu realna staje się odpowiedzialność osób sprawujących funkcje publiczne przed społeczeństwem. W innym przypadku "obywatele nie dysponujący informacjami o biegu spraw publicznych, także w skali lokalnej, nie mogą realizować swoich praw jako członkowie zbiorowości, do której należy władza zwierzchnia" [P. Winczorek, Prawo obywatela do informacji, "Rzeczpospolita" z dnia 24 lutego 2000 r., nr 46].*”.

Wszechstronna ocena zebranego materiału dowodowego oraz analiza przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej, uzasadniają wniosek iż oskarżony (...) wyczerpał znamiona czynu z art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej

Z powodów podanych powyżej niniejszy akt oskarżenia jest całkowicie uzasadniony.

Oskarżony:

(...)

Świadkowie:

1) (...)

Wykaz innych dowodów:

- akta postępowania administracyjnego prowadzonego przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w (...) w sprawie z wniosku (...) o udostępnienie akt dotyczących realizacji budowy budynku mieszkalnego w (...), na działce oznaczonej geodezyjnie nr 70/3 o zażądanie, których to akt przez Sąd wnoszę

Załączniki:

- pełnomocnictwo
- dowód uiszczenia opłaty sądowej w kwocie 300 zł
- odpis aktu oskarżenia